ORAS
Debesuota, gali lyti. Saulė teka 5:29, leidžiasi 6:18.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1 - 6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV | Price 10c | Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Balandžio-April 4 d., 1968 m. | Kaina 10c | 81

Ališauskas, K. 11 2 68
7312 S. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

REIKALAUJA IŠTIRTI JAN MASARYKO MIRTĮ

ZAMBIJOS - RODEZIJOS SANTYKIAI

Juodi partizanai kovoja su juodais Rodezijos kariuomenės daliniais

SALISBURIS. — Rodezijos kariuomenės daliniai kovoja su afrikiečiais partizanais prie Zambijos sienos. Nepaslaptis, kad jie buvo apginkluoti ir paruošti Zambijoje. Šie partizaniniai daliniai Zambijoje vadinami "laisvės kovotojais", o Rodezijoje — "teroristais". Zambija nekenčia Rodezijos baltųjų režimo, tačiau nieko jam negali padaryti, nes daug Zambijos gyvenimo reikmenų priklauso nuo Rodezijos ir todėl santykiai su kaimynine Rodezija turi būti palaikomi.

Zambijos padėtis yra ypatinga. Iki 1965 metų apie 98% Zambijos importų ateidavo per Rodeziją ar iš Rodezijos. Zambijos vario kasykloms reikalinga Rodezijos akmens anglis. Dar ir dabar apie 40% tos anglies gaunama iš Rodezijos. Iš čia ateina ir elektros energija. Per Rodeziją eksportuojama didelė dalis Zambijos gaminių, kurių 93% sudaro varis.

Zambija nori išsivaduoti iš tokios nemalonios padėties. Ji leidžia daug lėšų statyti žibalo vamzdžių linijai į Tanzaniją. Vamzdžius deda Italijos inžinieriai. Komunistinė Kinija stato kelią. Kitą kelią remontuoja Amerikos kapitalas. Numatoma statyti ir elektros jėgainę bei užtvanka ant Kafue upės. Šitos išlaidos neleidžia Zambijai investuoti į kitus būtinai reikalingus projektus.

Rodezijos valdžia Zambijos neskriaudžia, nes kol kas jos grasinimai ir jos siunčiami partizanai Rodezijai nepavojingi. Su afrikiečiais partizanais kovoja daugiausia RAR (Rhodesian African Rifles) daliniai. Nors Zambijos radijas ir agitatoriai šiuos Rodezijos dalinius ragina sukilti prieš baltuosius, tačiau iki šiol dar nėra ženklų, kad Rodezijos negrai paklausytų agitatorių. Valdžia šiems daliniams samdo kareivius savanorius. Jie gauna namus, gerą algą, gerus ginklus, apmokymą ir baigia mokyklą. Vedusiems algos padidinamos, o po 25 metų tarnybos kareiviai gauna pensiją iki gyvos galvos.

Nors Rodezijoje afrikiečiai viršyja baltuosius proporcija 16-1, tačiau pusė kareivių ir trys ketvirtadaliai policijos yra juodi. Jų moralė ir aprūpinimas yra geri. Svetimi afrikiečiai, atvykę iš Zambijos, tuoj gyventojų būna perduodami policijai. Tokiose sąlygose Zambijos "laisvės kovotojams" veikti yra labai sunku.

Wisconsino balsai

MILWAUKEE. — Pirminiai balsavimai Wisconsine dar kartą įrodė, kad respublikonų pusėje Nixonas rimto konkurento neturi. Jis gavo virš 80% visų respublikonų balsų. Kiti, lapeliuose pačių balsuotojų įrašyti: Ronald Reagan — 10%, Harold Stasen — 6% ir Nelson Rockefeller — 2%. Alabamos Wallace tegavo 1,361 balsą.

Demokratų partijos balsų dauguma nuėjo senatoriui McCarthy. Jis gavo 57% balsų. Prezidentas Johnsonas, nors jis pareiškė nekandidatuosiąs į prezidento vietą, surinko 35%, o senatorius Kennedy, kuris Wisconsine kampanijos nevedė, gavo 7.7% balsų. Alabamos Wallace gavo ir 2,618 demokratų balsų.

◆ Vakar prezidentas Johnsonas vieną valandą kalbėjosi su senatorium Robertu Kennedžiu.

JAV lėktuvai puls iki 20 paralėlės

SAIGONAS. — Amerikos bombonešiai vakar vėl puolė taikinius Šiaurės Vietname, net 209 mylios į šiaurę nuo demilitarizuotos zonos, prie Thanhos miesto. Tas sukėlė Amerikos spaudoje, Kongrese klausimą, kur iš tiesų, prezidentas Johnsonas žadėjo savo kalboje nebombarduoti ir kur — bombarduoti. Pasirodė net spėliojimų, kad prezidentas politiniais tikslais nutarė susiaurinti taikinių mastelį, o karinė vadovybė, savo keliu, bombarduoja, kur jiems atrodo reikalinga.

Šiuos spėliojimus bandė išsklaidyti Pentagono ir valstybės departamento pareigūnai. Jie nurodo, kad oro puolimai bus vykdomi iki 20 paralėlės ir prezidentas tai turėjęs galvoje, kalbėdamas apie pietinį Šiaurės Vietnamo galą. Lėktuvai ir toliau puls taikinius iki 250 mylių į šiaurę nuo demilitarizuotos zonos Hanojus yra dar 80 mylių į šiaurę nuo 20 paralėlės.

Kartu paaiškinama, kad nebus puolamas plotas, kuris sudaro 76% viso Šiaurės Vietnamo ir kuriame gyvena apie 90% šiaurės vietnamiečių.

Kosyginas lanko pietinį kaimyną

TEHERANAS. — Sovietų Sąjungos premjeras Kosyginas atvyko vizituoti Irano. Mažai iraniečių jį sutiko, nes tą dieną pasitaikė Sizdah šventė, kuri tradiciniai švenčiama ne namie. Yra prietaras, kad tą dieną reikia praleisti užmiestyje, kalnuose ar miškuose, nes kitaip įvyks nelaimė. Todėl mažai kas matė Kosyginą atvykstant.

Be ekonominių ryšių didinimo, abiejų kraštų vyriausybėms rūpi Persijos įlankos padėtis, kur, britams pasitraukiant, norima steigti kaimyninių kraštų federaciją. Sovietams ta idėja nepatinka, lygiai kaip nepatinka Irano dalyvavimas Ceato valstybių grupėje.

Iranas bandys kalbinti Kosyginą, kad sovietai mažiau remtų ir ginkluotų nacionalistinius arabų kraštus, nes tai gali vėl privesti prie karo su Izraeliu. Dėl karo su Izraeliu nukenčia tarpusavio santykiai musulmonų valstybių tarpe. Arabų valstybės skyla į nuosaikesnes ir karingesnes. Karingosios piktai kaltina Iraną, kad šis parduoda Izraeliui žibalą ir jo produktus.

NEW YORKAS. — Buvęs viceprezidentas Nixonas pareiškė, kad jis savo kalbose nelies Vietnamo klausimo, kol vyksta dabartinės taikos pastangos, kad netyčiomis nesutrukdyti diplomatams darbo.

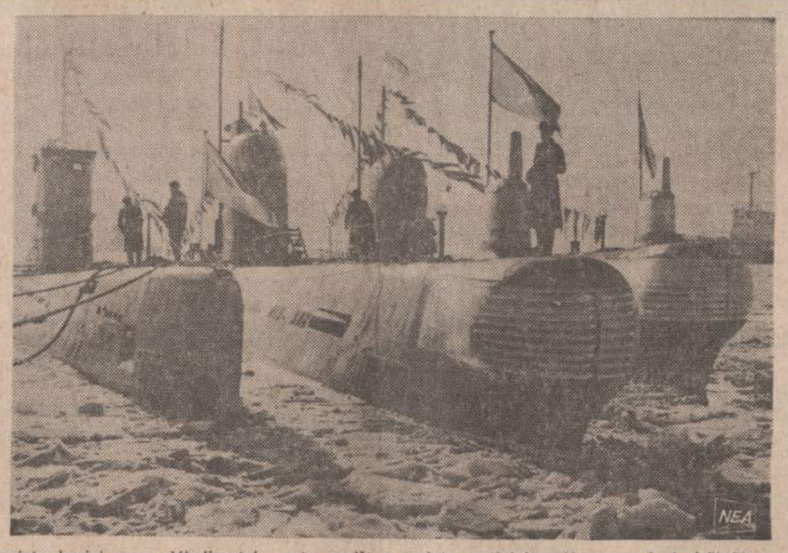

Sovietų kariai saugo Vladivostoko uste parištus sovietų narlaivius. Manoma, kad dešinėje parišti du narlaiviai yra varomi atomo energija, o kairėje stovintis dar varomas aliejumi.

LENKIJOS ŽYDŲ DRAUGIJA AIŠKINA SAVO NUOPELNUS LENKŲ REŽIMUI

VARŠUVA. — Lenkijos žydų kultūros draugija savo leidžiamame laikraštyje "Folkstimme", atsiliepdamas į lenkų spaudos ir partijos pareigūnų kaltinimus žydams, aiškina savo prisirišimą prie Lenkijos, prie komunizmo ir atmeta visus kaltinimus Lenkijos žydams. Straipsnyje sakoma, kad "Lenkijos žydai įrodė savo ištikimumą Lenkijai krauju ir prakaitu, savo darbu ir kultūriniu kūrybingumu, švietimo darbu tarp jaunų ir senų, savo socialistiniu internacionališkumu ir savo opozicija įvairioms nacionalizmo apraiškoms"".

Žydų laikraštis tačiau nepasmerkė sionizmo, kaip reikalavo keli komunistų partijos nariai, jų tarpe politbiuro kandidatas Piotr Janoszewicz, pasmerkdamas žydų diskusijų klubą, pavadintą pagal sovietų žydų rašytoją Isac Babel, — "Babelio Klubu". Laikraštis sutinka kai kurie Lenkijos žydai turi nacionalistinių tendencijų, tačiau jie nėra tikri daugumos žydų atstovai. Žydų didelė dauguma esanti ištikima liaudies Lenkijai.

Lenkijos karinė vadovybė pakeitė tris svarbius generolus. Gynybos ministerio Marian Spychalkio įsakymu, Varšuvos rajono komendantas, generolas Czeslaw Waryszak paskirtas bazių ir karinių mašinų inspektoriumi. Jo vieton buvo paskirtas generolas Zygmunt Huszcza. Pakeistas ir šeštosios parašiutininkų divizijos vadas gen. Edwin Rozlubirski, vienas jauniausių Lenkijos generolų. Pakeistas ir Pomeranijos, šiaurės Lenkijos karinio distrikto vadas gen. Josef Stebelski.

Kompartijai nepriklausąs, bet su komunistais visą laiką dirbęs čekų gen. Ludwig Swoboda išrinktas Čekoslovakijos prezidentu. Čekai pavarė iš prezidento pareigų glaudų Stalino bendradarbį Antonin Novotny ir pradėjo tyrinėti visas Stalino teroro metais padarytas žudynes. Nelaimei, tardymą pradėjęs teisėjas rastas už miesto pakartas. Dabar aiškina, kas jį būtų galėjęs pakarti.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Amerikos ir Pietų Vietnamo daliniai pradėjo ofenzyvą, kurios tikslas išvaduoti apsuptus Khe Sanho bazėje marinus. Paskutinieji pranešimai sako, kad daliniai yra apie 3 mylios nuo bazės. Didesnių mūšių ši 8,000 vyrų kariuomenė nesutiko, tačiau kelias eina kalnais, labai vingiuotas, todėl pasiekti bazę nelengva.

◆ Virš jūros Kambodijos karinis laivas numušė Amerikos transporto lėktuvą. Dingo 10 kareivių. Incidentas įvyko toje vietoje, kur Pietų Vietnamas ir Kambodija dar nesusitarė, kam tas jūros ruožas priklauso.

◆ Seato valstybių konferencija Naujoje Zelandijoje paskelbė komunikatą, kuriame sakoma, kad komunizmas didina spaudimą Laose, Tailandijoje ir Filipinuose. Todėl ir toliau yra reikalinga Seato organizacija, kuri stengsis kovoti prieš tą spaudimą. Hanojus pranešė Jungtinėms Tautoms, kad jis sutinka pradėti pasitarimus apie taiką Vietname. Ši žinia pradžiugino daugelį kraštų. New Yorko akcijų biržoje vėl smarkiai pakilo biznis.

◆ Prancūzijos prezidentas de Gaulle, po 3 valandų kabineto posėdžio, pareiškė, kad prezidento Johnsono taikos pasiūlymas yra protingas ir politiniai drąsus žygis. Tai esąs pirmas žingsnis į taiką.

Sovietai išbando naujus satelitus

WASHINGTONAS. — Amerikos mokslininkai, kurie seka erdvėje skraidančių satelitų judėjimą, ypač susidomėjo trijų sovietų satelitų: Cosmos 185, Cosmos 198 ir Cosmos 209 elgesiu erdvėje. Pirmas jų buvo išsautas į erdves spalio 27, o paskutinis kovo 22 d. Jie visi erdvėje pakeitė savo orbitas ir kelis kartus pakilo ir nusileido į kitą orbitą.

Mokslininkai sako, kad šitokie manevrai su valdomomis erdvės raketomis gali būti naują sovietų ginklų pradžia. Karinis užtaisas tokios raketos gali būti atneštas po kurio laiko erdvėje į norimą taikinį žemėje. Prie šitokių raketų programos dirba ir amerikiečiai. Sistema vadinama Mobs (multipleorbit bombardment system).

Paprastos tarpkontinentinės raketos irgi iškyla į erdvę ir aukšta trajektorija krita į taikinį. Šitokias raketas gan anksti gali pastebėti gynybos radaras, nes jos ateina iš didelio aukščio. Tuo tarpu Mobs raketos gali į taikinį atskristi žema trajektorija, nedaug teduodamos laiko gynybai.

Šitokios erdvės raketos gali skraidyti erdvėje su užtaisais ilgesnį laiką ir paspaudus atitinkamus mygtukus gali pradėti leistis į taikinius. Jei jos lieka nepanaudojamos, jas galima sugrąžinti žemėn iki kito karto.

WASHINGTONAS. — Senatas sutiko pakelti pajamų mokesčius 10%, jei vyriausybė išbrauks iš savo projektų numatytas 6 bilijonų dolerių išlaidas ir pažadės ateityje taupyti. Šitoks sprendimas senato priimtas 53-35 balsais.

LONDONAS. — Britanijos premjeras Wilsonas, po prezidento Johnsono kalbos, kreipėsi į Maskvos vadus "karštąja linija", siūlydamas skubiai šaukti Ženevos konferenciją svarstyti Vietnamo taikos klausimo.

KIMBARKAS LAIMI CICERO RINKIMUS

CICERO. — Cicero miesto savivaldybės rinkimuose respublikonai ne tik išlaikė savo ilgametę persvarą, bet dar ją padidino, laimėdami visas šešias vietas didele 5-1 persvara. Cicero turi 37,800 registruotų balsuotojų. Iš to skaičiaus balsavimuose dalyvavo 25,000. John Karner buvo perrinktas miesto tarybos prezidentu, gaudamas 20,417 balsų. Panašia persvara perrinktas ir lietuvis John F. Kimbarkas Town Clerk pareigoms. Išrinkti ir kiti: Stanley Para — mokesčių rinkėjas, Ted Zaremba — prižiūrėtojas, Frank Murin — asesorius ir Frank Mungai — patikėtinis.

SPAUDOJE IŠKELTAS KLAUSIMAS, AR MASARYKAS NEBUVO NUŽUDYTAS

PRAGA. — Čekoslovakijos studentų sąjungos laikraštis "Student" išspausdino žinomo filosofo Ivan Svitako atvirą laišką valstybės prokurorui, kuriame jis reikalauja išaiškinti Jan Masaryko mirties priežastį. Straipsnyje klausiama, ar Masarykas nebuvo prieš 20 metų nužudytas, kaip pirma totalitarinės diktatūros auka? Kaip žinoma, Jan Masarykas, Čekoslovakijos valstybės įsteigėjo Thomo Masaryko sūnus, 1948 metų kovo 9 d. naktį buvo rastas užsienio reikalų ministerijos kieme. Buvo aiškinama, kad jis nusižudė, iššokdamas per langą. Čekoslovakijoje ir visame pasaulyje dėl šio aiškinimo buvo abejonių.

Svitakas rašo savo laiške, kad aiškinant Masaryko mirties priežastį, buvo nustatyta, kad Masarykas turėjo pasikalbėjimą su majoru Franc Schrammu. Jis buvo čekų žvalgybos karininkas, vėliau buvęs ryšininkas tarp Čekoslovakijos ir Sovietų Sąjungos saugumo įstaigų. Jis glaudžiai dirbo su tuometiniu sovietų saugumo viršininku Lavrenti Beria. Schrammas buvo Čekoslovakijoje nužudytas 1948 metais.

Visi liudininkai žuvo

Laiške Svitakas sumini ir kitus žmones, mirusius labai neaiškiomis aplinkybėmis. Visi jie buvo vienu ar kitu būdu surišti su Masaryko mirtimi.

Jano Masaryko mirties liudymas buvęs paruoštas gydytojo, kuris liudininkų parodymu nebuvo priėjęs arčiau, kaip 10 pėdų prie Masaryko lavono. Užsienio reikalų ministerijos daktarui nebuvo leista lavono apžiūrėti.

Čekoslovakijoje didelį susidomėjimą sukėlė Aukščiausiojo Teismo nario Jozefo Brestanskio mirtis. Jis rastas pakartas 20 mylių nuo Pragos esančiame miške. Jam buvo pavesta paruošti įstatymą, kuris reabilituotų nekaltai nukentėjusius įvairiuose partijos valymuose žmones. Slovakų spauda iškėlė, kad Brestanskis ne visai tinka nukentėjusių reabilituoti, nes jis pats, būdamas Bratislavoje teisėju, 1955 metais sunkiai bausdavo nekaltus žmones už valdžios pramanytus "nusikaltimus".

Komunistų partijos centro komitete įvyko didelių pasikeitimų. Be jau pašalinto Novotnio, iš sekretoriato pasitraukė du svarbūs partijos nariai: Jiri Hendrych ir Vladimir Koucki — seni ir įtakingi vadovybės nariai.

Mirė Leo Landau

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje mirė 60 metų garsus fizikas, matematikas Lev Davidovič Landau. Jis, būdamas 14 metų įstojo į Baku universitetą, o 19 metų jau turėjo doktoratą. Helijaus tyrinėjimai ir jo savybių išaiškinimas laimėjo jam Nobelio premiją 1962 metais. Be to jis gavo Stalino Premiją, Lenino Premiją ir Lenino ordiną.

Bolševikai, pastebėję Laudau nepaprastus gabumus teorinėje matematikoje, siuntė jį į užsienį studijuoti. Jis mokėsi Danijos, Šveicarijos, Vokietijos ir Olandijos universitetuose. Stalino laikais jis buvo suimtas ir apkaltintas šnipinėjimu. Jį išgelbėjo kitų mokslininkų įsikišimas, ypač Piotro Kapicos.

Landaug 1962 metais buvo sunkiai sužeistas automobilio katastrofoje. Sovietai suvežė geriausius pasaulio chirurgus, jų tarpe kanadietį Penfieldą, žinomą nervų chirurgą. Sužeidimai buvo tokie sunkūs, kad nors Landau išgijo ir dar gyveno šešerius metus, tačiau mokslinio darbo jis jau nebedirbo.

Dr. Hans Bethe, Kalifornijos universiteto profesorius ir Nobelio laureatas pareiškė, kad Landau buvo vienas didžiausių mūsų laikų teoretinių fizikų.

◆ BERLYNAS. — Rytų Vokietija atmetė Vakarų Berlyno mero Klaus Schuetz pasiūlymą susitikti svarstyti susisiekimo ir šiukšlių sunaikinimo klausimų. Rytinė spauda veda prieš Vakarų Berlyno merą piktą polemiką ir vadina jį Bonos radijo operatoriumi.

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos riaušėse vienas civilio rūbais policininkas peršovė du studentus Goianijos katedroje pasislėpusius. Arkivyskupas Gomes dos Santos pasmerkė "šį šventvagišką išsišokimą" ir kreipėsi į prezidentą, reikalaudamas, kad panašūs įvykiai nepasikartotų.

JOHN F. KIMBARK

dabartinis Cicero Town Clerk, praeitą antradienį didele balsų dauguma laimėjo pirminius rinkimus toms pačioms pareigoms. Lietuviui Kimbarkui daug padėjo K. P. Deveikio raginami vietos lietuviai balsuoti ne vien už savo tautietį, bet ir už jo bendradarbius.

Japonija nekeis savo politikos

TOKIJO. — Japonijos premjeras Sato pareiškė savo kritikams, kad Japonija ir toliau sieks Pietryčių Azijoje taikos ir saugumo, paremdama savo politiką stipria draugyste su Amerika. Kritikai prikišo premjerui, kad jis remdamas Amerikos politiką Vietname dabar turėtų pasitraukti, nes Amerika pati tą politiką keičia.

Sato pareiškė, kad prezidento Johnsono bandymas užbaigti karą Vietname gali būti naudingas ir Japonijai, nes ji galės tada greičiau atgauti savo salas, kurias strateginiais sumetimais Amerika tebevaldo nuo pasaulinio karo pabaigos.

Didieji Japonijos laikraščiai pagyrė prezidento Johnsono pasiūlymus Hanojui. Jei komunistai atmes ir šį Amerikos pasiūlymą, tai visi, kurie kritikavo Ameriką, turės pakeisti savo pažiūras, nes jie matys, kad komunistai taikos nenori.

Los Angeles, Cal.

TIES BIRŽIŠKAI SKIRTAIS PAMINKLAIS

I

Praeitais metais suėjo penkeri metai, kai 1962 m. rugpiūčio 24 d. mirė profesorius Mykolas Biržiška, jaunimo auklėtojas, knygų rašytojas ir Lietuvos Nepriklausomybės Akto 1918 m. vasario 16 d. pasirašytojas.

Po mirties ilgokai buvo ginčų, spaudoje vyko diskusijos: kam, kuriai partijai ar grupei priklauso M. Biržiška — "ar Biržiška su mumis, ar su anais?". Ginčai buvo paaštrėję po Stasio Ylos knygos "Dievas Sutemose" 1964 m. išleidimo. Sau asmeninės garbės iš M. Biržiškos laidotuvių pamėgino susikrauti Jurgis Gliauda, autorius knygos "Šv. Kazimiero Parapija Los Angeles mieste" (1966 m.), kartu išryškindamas ir garbę minimai parapijai, kurios nariu Biržiška buvęs.

Tačiau Mykolo Biržiškos mirties penkmetis praėjo, sakytume, visiškoje tyloje. Jei kuris kunigas (a la "Dievas Sutemose" autorius) tyliai ir pasimeldė, bet visuomenės nekvietė Biržišką prisiminti.

Palaidotas M. Biržiška katalikų Kalvarijos vardo kapinėse Los Angeles mieste, mauzoliejuje. Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyrius buvo bejėdąs tradiciją, kad Lietuvos nepriklausomybės šventę, Vasario Šešioliktąją minint, programon įrašoma būdavo ir M. Biržiškos pagerbimas, visuomenė būdavo kviečiama skirtu laiku aplankyti kapą. Šįmet jau to nebuvo, nes pernai Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus vadovavimą perėmę "frontininkai" išmetė tos organizacijos vardą, pasivadindami "Pietinės Kalifornijos Amerikos Lietuvių Taryba", tad, ardydami senas tradicijas, neįrašė Vasario 16 minėjimo programon nė M. Biržiškos pagerbimo valandėlės. Taigi, Čingos, Kojelio ar Valiuko tipo iškilę nauji vadai, kai katras jų vos — ne vos angliškai pašvelbeduodami, nelabai sugebėdami tinkamai elgtis amerikoniškojo viešbučio scenoje, "plaukia į tarptautinius vandenis", save ir savo idėjos draugus reklamuodami, jie bijo paminėti Biržišką ar Kairį, Amerikoje palaidotus nepriklausomybės akto signatarus, kad tų garbingų vyrų vardas neužtemdytų jų užsidėtąją "aureolę".

PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA

"Iš akių ir iš atminties" — patarlės išmintis čia labai tinka. Kai spauda pranešė, jog išleistas "Aleksandryno" trečiasis tomas, keletą sekmadienių žvelgiau į knygas parapijos kieme ant pardavėjo stalo išdėstytas. Pagaliau prakalbinau V. Prižgintą, knygas parduodantį:

— Ar "Aleksandryno" trečią tomą jau išpardavei, ar dar negavai?

— O, ne! Šitai knygai čia pirkėjų nėra! — atsakė V. Prižgintas, pridėdamas, — Jei tu nori, galiu užsakyti, iš leidyklos persiųsdinti.

Be V. Prižginto yra dar ir kita vieta, kur galima knygų pirkti. Kiti losangeliškiai palaiko ryšius su leidyklomis ir tiesiai knygas gauna, tačiau V. Prižginto prekyba gali sudaryti apytikrį vaizdą kurias knygas vietos lietuviai mėgsta, kurių daugiausiai išperka.

Kai 1960 iš spaudos išėjo pirmasis "Aleksandryno" tomas, kurio redaktorium buvo Mykolas Biržiška, mačiau jį šv. Kazimiero parapijos kieme pasirašant į "Aleksandryną" ir kelias knygas išdalijant kai kuriems rašto vyrams. Nesiteiravau, ar tas knygas M. Biržiška veltui dalijo, ar tas knygas nusipirkusieji prašė autografo, tačiau vaizdas buvo panašus į daugelį kitų: kai tik M. Biržiška sekmadieniais vienas ar su viešinčiu broliu Viktoru pasirodydavo parapijos kieme, gegužinėje ar kuriame kitame parengime, tai tuojau pradėdavo traškėti fotografų aparatai, paveikslai būdavo spaudoje dedami. M. Biržiška mėgo žmones ir organizacijas. Atrodė, kad ir vietiniai žmonės jį mėgo, su juo fotografavosi, tačiau vos keletai metų po jo mirties praėjus "meilė pasibaigė" — nė Vasario 16 minint neberandama reikalo į programą įrašyti M. Biržiškos paminėjimą.

Kalbant apie Mykolą Biržišką neišvengiamai prisimenami ir kiti du broliai — Vaclovas ir Viktoras. Jie yra, anos poemos žodžiais, "pasistatę sau paminklą už varį tvirtesnį". Vienas toks jų trijų brolių jungtinių jėgų darbas — "Aleksandrynas", senųjų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš 1865 metus, biografijų, bibliografijų ir biobibliografijų trijų tomų raštas. Vaclovas Biržiška yra "Aleksandryno" autorius. Jam mirus Mykolas Biržišką "Aleksandryną" spaudai paruošė ir redagavo, bet antrasis tomas išspausdintas jau po redaktoriaus M. Biržiškos mirties. Trečiąjį tomą baigė redaguoti Viktoras Biržiška, bet jis mirė prieš tą knygą išspausdinant.

Prisimenant profesorių Biržiškų šį lietuvių raštijoje paliktąjį paminklą, verta prisiminti ir tuos paminklus, kurie Los Angelėj ir kitur išeivijos yra skirti Biržiškoms, ypač Mykolui.

Mykolui Biržiškai esant karste šv. Kazimiero parapijos salėje pašarvotam, aiškiai ir pastebimai vyko tarp kalbėtojų lenktynės išryškinti: kas daugiau Biržiškai nusipelnė ir su kuo M. Biržiška buvo labiau sutapęs. "Lietuvių Tautinių Namų" bendrovė priėmė deklaraciją, jog profesoriaus vardui įamžinti steigiama jo vardo biblioteka. Laidotuvių tvarkai vadovavęs J. Gliauda atsisakė visą deklaraciją perskaityti, tik paminėjo, jog Tautiniai Namai nutarė biblioteką įsteigti. Buvo nepatenkintų, kam ta deklaracija nepaskelbta. Tačiau po penkerių metų galime viešai kelti klausimą: ar biblioteka įsteigta, ar ji veikia, kaip ji atrodo? Į tuos klausimus žvelgsime kitą kartą.

Kai 1966 m. iš spaudos išėjo Jurgio Gliaudos knyga "Šv. Kazimiero Parapija Los Angeles Mieste", tai vienu kitu straipsniu buvo Naujienose iškelta, kokių nesąmonių ir prasimanymų minimas "istorikas" yra prirašęs. Buvau pažadėjęs peržvelgti ir tą skyrių, kur autorius per garbingo asmens, M. Biržiškos, mirtį, pats žengia į garbę. Taigi, šioje straipsnių serijoje vėl prisiminsime tą "paminklą".

"Dievas Sutemose" autorius Stasys Yla M. Biržiškai skirtame straipsnyje yra panaudojęs medžiagą, gautą iš Los Angeles — teigimą, jog M. Biržiška į brolio Vaclovo laidotuves nevažiavo, nes brolio kūnas turėjo būti sudegintas. Dėl šitokio M. Biržiškai S. Ylos sukurto paminklo yra atsiliepęs Dr. Mykolas Devenis, kurio namuose Vaclovas Biržiška prieš mirtį apsirgo. Dr. Devenio raštas buvo išspausdintas "Keleivio" savaitraštyje kartu su redaktoriaus J. Sondos straipsniu. Pravartu bus peržvelgti šiuos M. Biržiškai skirtus paminklus.

J. Klauseikis

HIGH RATES

4.75% Per annum on regular Savings

5.25% Per annum on investment bonus

Savings Insured to $15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Chicago Savings and Loan Association

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $15,000.

5 1/4 %

Certifikatų sąskaitos

Chicago Savings siūlo Jums taupyti šešių mėnesių certifikatais, kurie neš Jums 5¼%. Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti $8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai nuo išdavimo dienos. Certifikatų taupymas fedralinės valdžios įstaigoje yra apdraustas.

4 3/4 %

Knygelių sąskaitos

Chicago Savings moka patį aukščiausią dividendą, leidžiamą federaliniais patvarkymais, už knygelių sąskaitose laikomas santaupas. Dividendai apskaičiuojami pusmečiais.

DAUGIAU TAUPYSITE...
DAUGIAU UŽDIRBSITE

JOHN PAKEL, Sr. President and Chairman of the Board

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVE.

GR 6-7575

Highest Rates on Savings

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $15,000

4 3/4 % PER ANNUM, CURRENT RATE

PASSBOOK SAVINGS

Earnings are added and compounded four times a year. 4.75% compounded quarterly is 4.83%. Build your savings with a passbook account. Develop the habit of saving regularly.

5 1/4 % PER ANNUM

6 MONTH CERTIFICATES

Issued in minimum amount of $10,000 and larger amounts in multiples of $1,000.

SAFETY ASSURED

Your savings are protected by our great strength in Reserves, our sound assets, our careful operating policies and by insurance of accounts to $15,000 by The Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a Permanent Agency of the U.S. Government.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER $122,000,000.00

RESERVES and SURPLUS OVER $10,500,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone YI 7-1141

OPEN MON. and THURS. 9 to 8; TUES. and FRI. 9 to 4; SAT. 9 to 12 Noon; WEDNESDAY—CLOSED

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Po A. Petrikonio debiuto

Kaip Antano Petrikonio paveikslų paroda Detroite buvo atidaryta, jau rašiau. Dabar noriu keletą žodžių apie finalą.

Tas oficialus uždarymas buvo įvykdytas prieš skelbtą valandą. Buvo skelbta, kad uždarys trečią, o oficialiai uždarė kovo 24 dienos pusėj dviejų. Ceremonija buvo dar trumpesnė, negu prieš savaitę, atidarant. Tokia trumpa jau todėl, kad prieš paveikslų nukabinimą nebėra ko kalbėti apie jų spalvų grožį; ir gal todėl, kad vos keliolika žmonių tą ceremoniją bestebėjo, tad kam čia veltui burnas aušinti. LB v-bos pirm. Jonas Urbonas savo minutės žodyje pasidžiaugė, kad dailininkas turėjęs progą užmegsti ryšius su Detroitu ir vylėsi, kad jis tų ryšių nenutrauks, kad vėl atvažiuos kada nors. O pats A. Petrikonis keliolika žodžių jam padėkojo.

Anakart minėjau, kad atidaryme buvo apie pusantro šimto žmonių ir kad tik jiems paveikslų apžiūrėjimą trukdė LB susirinkimas. Nežiūrint ir reklamos stigumos, žinau, uždarymo dieną būtų atėję keleriopai daugiau meno gerbėjų. Deja... Kai peršilęs, drungnam pavasario vėjui veržiantis pro visus atdarus langus šias eilutes rašau, tiesiog pats nenoriu tikėti, kokia priežastis sulaikė mūsų liaudį aną sekmadienį nuo Lietuvių namų. Sniegas! Tikrai, nemeluoju. Dešimt inčų sniego. Štai, kodėl tušti buvo Lietuvių namai, tuščia beveik ir parodų salė uždarymo dieną. Argi tai ne likimo ironija?

Ar tikrai Antanas Petrikonis, nesutiktas taip, kaip reikėjo, pas mus atvažiuos už metų-kitų, sunku dabar pranašauti. Vis dėlto tiltas tarp jo ir mūsų visuomenės tikrai buvo pastatytas, nes dalis jo paveikslų pasiliko detroitiškių rankose. Tikrai žinau, kad sekantis kontaktas, per sekančią parodą, būtų daug šiltesnis ir tikresnis. Nes geras menas, tai taip gera muzika: pirmą kartą matai (girdi) ir negali gerai suvokti. Kai pakartotinai įsižiūri (įsiklausai), tai tik tuomet pradedi suprasti jo (jos) grožį.

LB valdyba pasiskirstė pareigomis

Kovo 17 dieną naujai kadencijai išrinktos Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdybos sąstatą čia jau anksčiau buvau paskelbęs. Už pusantros savaitės specialiame posėdyje pareigomis pasiskirstant, įvyko mažas pasikeitimas: vienam asmeniui vieną koją iš valdybos iškėlus, valdybos kandidatas gavo konkrečias pareigas.

Štai kaip buvo pasiskirstyta: Algis Rugienius — pirmininkas, dr. Vytautas Majauskas — vicepirmininkas, Rimgailė Zotovienė — sekretorė, Stepas Smalinskas — iždininkas, Jurgis Šembergas — įgaliotinis jaunimo reikalams, Vytautas Petrulis — švietimui ir ryšininkas su lituanistine mokykla, Jurgis Idzelis — kultūros reikalams ir parengimams, Jonas Urbonas — LB ryšininkas Detroito jubiliejinių metų komitete (tai jis, kaip minėjau, tik viena koja valdyboje; jis pasilieka sukaktuvinių arba jubiliejinių metų komiteto prezidiumo pirmininku). Ir, iš-

Antano Petrikonio tapybos parodoje Detroito Lietuvių namuose, 1968 m. kovo 17, atidarymo metu fotografui pozuoja (iš k. į d.) A. Petrikonis, Stasė Smalinskienė ir Jonas Urbonas. Nuotrauka Kazio Sragausko

vis, Sukaktuvinių metų prezidiumas, kurio sąstatą paskelbiau pereitą kartą, su LB v-bos rinkimais nebepasikeitė.

Beveik visi naujos LB v-bos nariai visuomeniniam darbe nebėra naujokai. Tiesa, amžiumi ši valdyba nėra tokia jauna, kaip pereitos kadencijos, bet nėra ir senių. Visi jie — pačiame amžiaus gražume. Tenka palinkėti darbų ir sėkmės!

Vėl ves pobūvių kalendorių

Naujoji LB valdyba nutarė vėl pradėti registruoti visus pobūvius ir teikti informaciją apie pobūviams (parengimams) laisvą laiką. Visos organizacijos yra prašomos savo pobūvius nedelsiant užregistruoti pas pobūvių kordinatorių Jurgį Idzelį, tel. 274-4506.

Nuo savęs pridėsiu, kad visiškai ne pro šalį yra ir pavieniams asmenims, rengiantiems didesnes šeimos šventes, kuriose dalyvauja kelios dešimtys ar keli šimtai svečių, prieš nustatant pokylio datą J. Idzelį pašaukti. Yra, tiesa, šeimos pobūvių, kaip, pvz. vestuvės, kurių beveik neįmanoma kiloti. Bet yra daug atvejų, kad rengėjam visai nesvarbu, ar savaite — kita bus anksčiau, ar vėliau. Išvengus susidūrimo su vaidinimu, koncertu, minėjimu etc., dažnai būna pasitarnaujama ne tik visuomenei apskritai, bet ir savo kviečiamiems svečiams, kurie labai nenoromis turi atsisakyti visuomeninio pobūvio, kad neužgavus jį pakvietusio privataus asmens, savo draugo.

Minės Motinos Dieną

Pagal eilės metų tradiciją, Bendruomenė ir vėl rengia Motinos Dienos minėjimą. Jis įvyks Lietuvių namuose gegužės 12 d., 12 valandą. Apie programą bus parašyta vėliau.

Už ką buvo giriamos Naujienos?

Naujienų kovo 23 d. laidoj, aprašydamas LB metinį susirinkimą, gale pridėjau, kad, palietus trijų laikraščių vaidmenį mūsų kolonijai, Česys Šadeika iškėlė ir pagyrė Naujienas.

Kadangi kai kurie skaitytojai mano straipsnio prierašų interpretavo taip, lyg ten būtų buvę kalbėta apie korespondentų raštus, turiu keliais žodžiais pasiaiškinti. Kalba ėjo apie aukotojų politiniams, kultūriniams ir net šalpos reikalams sąrašų talpinimą Dirvoje, Drauge ir Naujienose. Tai čia p. Česys Šadeika Naujienas pagyrė ir iškarpomis pademonstravo, nes, pasirodo, tik Naujienos mūsų kolonijai patarnauja tame reikale be atlyginimo.

Šiuo, manau, visas abejones būsiu išsklaidęs.

Aukos Jungtiniam Fondui

LB metiniame susirinkime Jurgis Mikaila pranešė, kad aukos Jungtiniam (LB ir Vliko) fondui yra telkiamos ir bus telkiamos iki galo metų. Iki kovo vidurio jau buvo surinkta virš pustrečio tūkstančio dolerių, o iš detroitiečių reikalinga surinkti dešimtį tūkstančių.

Be anksčiau Naujienose skelbtų, radosi eilė naujų aukotojų. Štai jie:

75 dol. aukojo Laima ir dr. Petras Žemaičiai; po 50 dol. — Marija ir dr. Leonas Bajorūnai, Gediminas Balanda, Marija ir Antanas Bankaičiai, Jadvyga ir dr. Adolfas Damušiai (jie anksčiau duotą 25 dol. auką padvigubino), dr. Birutė ir Bronius Girniai, Jadvyga ir Martynas Jokubaičiai, Vanda ir dr. Vytautas Majauskai, Elena Vizgirdienė; 30 dol. — dr. Povilas Šepetys; po 25 dol. — "Aušros" lituanistinė mokykla, Elena ir Jurgis Baubliai, Kristina ir Kazimieras Daugvydai, Genovaitė Ivanauskienė, Vitalija ir dr. Kęstutis Kebliai, Regina ir dr. Justas Pikūnai, Pranas Stanionis, Šatraitis, Saulius Šimoliūnas, Gražina ir Jonas Urbonai; po 20 dol. — Pranė Balandienė, Ona ir Vincas Bražiai, dr. Bronius Burdžius-Burgess, Estela ir Kazys Gogeliai, Danutė ir Eugenijus Jankai, Elena ir Alfonsas Kaspučiai, Elena ir Petras Kaustekliai, Kun. Birutės d-jos Detroito skyrius, Stasys Malinauskas, Walter Mikas-Mikalauskas, Vacys Mitkus su ponia, Vita ir Benediktas Neverauskai, p. Petrauskas, Sofija ir Bronius Staniškiai, Jonas Šepetys su ponia, Aldona ir Jonas Šileikos, Vladas Staškus, Valė ir Leonardas Šulcai, Vincė Udrienė, Aldona ir Jonas Valukoniai, Julė ir Pranas Zarankos; 15 dol. — Alfonsas Plepys su ponia.

Laikraščių streiko naujas rekordas

Pereito lapkričio vidury sustreikavę Detroit News dienraščio darbininkai, už poros dienų įvėlė ir antrą dienraštį — Detroit Free Press. Paskutinysis sustojo eiti savanoriškai, kol bus išspręstas disputas su pirmuoju, nes toks jau abiejų dienraščių susitarimas. Ilgainiui ir Free Press darbininkai streiką paskelbė.

Dabar, kovo 31-ją, suėjo 137 dienos nuo streiko pradžios. Jau trečia diena, kai radijo pranešėjai gardžiuojasi nauju streiko rekordu, sumušusiu visus ligšiolinius Detroito istorijoj. Pats ilgiausias ligšiolinis laikraščių streikas buvo 1964 metais, užsitęsęs 134 dienas.

Kaip ilgai dar? Atrodo, kad nebeužtruks. Kai jau rekordas pastatytas, kam čia bedurnavot? O iki šiol buvo tikrai "daug dvinų epizodų"! Prieš keletą savaičių pradėti valdžios tyrinėjimai jau parodė, kad streiko pradžioje įkurti bent trys kelių puslapių dienraštukai varė pasakišką biznį ir kad kaikurie Detroit News išvežiotojai — teamsterių unijos nariai — iš tų laikraštukų per savaitę uždirbdavo po... 800 (aštuonius šimtus, taigi!) dolerių, arba keturius sykius daugiau, negu iš Detroit News.

Ką gi, šitiek laukę, palauksime dar porą savaičių, ar trys. Iš visko atrodo, kad jau visi susirūpinę tą kvailiojimą mesti. Mat, artėja long hot summer ir liaudis laukia sensacijų...

— Š. m. kovo 26 d. Lietuvos atstovas ir ponia O. Kajeckienė dalyvavo Dipl. Misijų Šefų ir jų žmonų surengtame priėmime pagerbti JAV Protokolo Šefą ir ponią Symington. Priėmimas įvyko Pan American Union rūmuose, atsisveikinant su Protokolo Šefu, apleidžiančiu savo pareigas.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Antano Petrikonio kūrinių parodą Detroito Lietuvių namuose 1968.III.17 d. atidarant, publika klauso Viktoro Veselkos žodžio. Iš k. į d. stovi: Birutė Januškienė, Jurgis Šembergas, Vytautas Kutkus, Jonas Gaižutis, dr. Vytautas Majauskas, dail. Antanas Tamošaitis ir Alfonsas Vėlavičius. Nuotr. Kazio Sragausko

Free umbrella TO SAVERS

Saving for that rainy day can be very profitable at Midland Savings. In addition to our generous dividends, we are giving savers a handsome, top quality American-made umbrella. Simply open a savings account for $300.00 or more or add this amount to your present Midland Savings account, and you may have your choice of the many highly styled umbrellas we are offering. Sorry, your free gift cannot be mailed.

At Midland Savings, our most important assets are you, our savers.

5 1/4% Savings Certificates

4 3/4% Passbook Savings

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER INSURED

MIDLAND SAVINGS and Loan Association

4040 SOUTH ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: CL 4-4470

KVIEČIAME VYRUS IR JAUNUOLIUS ATVYKTI IR ĮSITIKINTI KOKS DIDŽIULIS YRA PASIRINKIMAS RŪBŲ PAVASARIO IR VASAROS SEZONUI, GERIAUSIŲ FIRMŲ IR NAUJAUSIOS MADOS.

BOTANY "500" KOSTIUMAI su 2 por. kelnių $95.00 ir aukščiau

BOTANY "500" PALTAI ..... $85.00 ir aukščiau

GROSHIRE KOSTIUMAI su 2 porom kelnių $130.00

Tai yra tik keletas pavyzdžių, kuriuos rasite mūsų krautuvėje. Švarkų (Jackets) toks didelis pasirinkimas, apie kokį jūs negalėjote nei įsivaizduoti. Atvykite ir įsitikinsite, kad čia galite apsirengti nuo galvos iki kojų ir būsite patenkinti.

Taip pat čia galite nusipirkti mokslo užbaigimo ir pirmos komunijos iškilmių rūbus, Manhattan marškinius, Lee ir Disney skrybėles ir Nunn--Bush batus.

KALBAME LIETUVIŠKAI

Mūsų siuvėjai čia pat vietoje jums primieruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos įskaitant stambius (husky - bigger)

SEIGAN

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ

4640 South Ashland Avenue. Tel. YA 7-1272

Atidara vakarais: pirmad., ketvirtad., o kitomis dienomis iki 6-tos valandos vakaro.

Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $16.00 per year, $8.50 per six months. $4.50 per 3 months. In other USA localities $14 per year, $7.50 per six months, $4.00 per three months; Canada $18.00 per year; other countries $21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams $16.00
pusei metų $8.50
trims mėnesiams $4.50
vienam mėnesiui $1.50

Kitose JAV vietose:
metams $14.00
pusei metų $7.50
trims mėnesiams $4.00
vienam mėnesiui $1.50

Kanadoje:
metams $18.00
pusei metų $10.00
vienam mėnesiui $2.00

Užsieniuose:
metams $21.00
pusei metų $11.00
vienam mėnesiui $2.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sviesto krizė

Bendros rinkos valstybės prisigamino tiek sviesto, kad nežino ką su juo daryti. Apie 150,000 jo tonų yra sudėta bendruomenės sandėlių šaldytuvuose. Tai toks sviesto kiekis, kurio pakaktų šešiems milijonams šeimų visiems metams!

Jeigu nebus padarytos reformos pienininkystės ūkyje, tai per ateinančius ketverius metus sviesto ištekliai gali pasiekti 750,000 tonų. Išlaikymas šaldytuvuose tokio kiekio sviesto atseitų, kaip apskaičiuojama, apie 800 milijonų dolerių per metus.

Su tokia sviesto problema yra susidūrusios Bendrosios rinkos valstybės. Ir toji problema nėra lengvai išsprendžiama, kadangi ji liečia gyvybinius žemės ūkio reikalus. Briuselyje, kur posėdžiauja vadinamasis Europos parlamentas, yra suvažiavę Bendrosios rinkos valstybių žemės ūkio ministeriai. Daromi visokie pasiūlymai, kaip sulaikyti "pieno upės" išsiliejimą ir tuo pačiu sumažinti sviesto gamybą.

Sviesto krizei pašalinti, žinoma, pati tinkamiausia priemonė būtų susiaurinimas pieno ūkio, sumažinant karvių skaičių (Bendrosios rinkos šešiose valstybėse karvių priskaitoma iki 21 milijono). Tačiau tai skaudžiai paliestų pienininkyste besiverčiančius ūkininkus, kurie gauna iš valdžių subsidijas.

Kadangi tų subsidijų pagalba yra palaikoma maždaug pastovi sviestui kaina, tai juo ūkininkas daugiau sviesto pagamina, tuo jis turi daugiau pajamų. Jam nereikia rūpintis, kad jis negalės sviesto parduoti. Nuo to jis yra apsidraudęs, nes valdžios yra įsipareigojusios supirkti susidariusį sviesto perteklių.

Nuolatinis to pertekliaus didėjimas ir sukėlė krizę, kuriai pašalinti prisibijoma panaudoti griežtesnių priemonių (sakysime, sumažinti subsidijas), nes tai galėtų sukiršinti ūkininkus.

Kol kas susitarta daryti žygius, kurie skatintų mies to gyventojus daugiau sviesto naudoti. To manoma atsiekti padidinimu mokesčių margarinui, kuris sudaro nemažą konkurenciją sviestui. Tikimasi, jog margarino pabrangimas paskatins gyventojus daugiau sviesto vartoti ir prisidės prie susidariusios krizės pašalinimo.

Wisconsino balsavimai

Antradienį įvykusieji Wisconsino valstijoje pirminiai balsavimai kandidatui prezidento postui parinkti nebuvo tiek reikšmingi, kaip tikėtasi. Jų reikšmę žymiai sumažino prezidento Johnsono padarytas pareiškimas, kad jis yra pasiryžęs nekandidatuoti. Tokiu būdu Eugene McCarthy pasiliko be oponento, prieš kurį jis kaip tik daugiausia kovojo, kritikuodamas jo vedamą politiką Vietnamo atžvilgiu. Tiksliau sakant, smerkdamas Vietnamo karą.

Nežiūrint to, kad prezidentas Johnsonas nebekandidatavo, vis dėlto jis surinko apie 35 nuošimčius už demokratus paduotų balsų. Tai gana didelis nuošimtis, turint galvoje tą faktą, kad balote jo vardo nebuvo. Balsuotojai jo vardą turėjo į balotą įrašyti

McCarthy, neturėdamas oponento, surinko apie 56 nuošimčius už demokratus paduotų balsų. Tai nėra labai didelis laimėjimas ir kol kas nedaug ką tepasako, kiek stiprus kandidatas bus McCatrhy, kai jam teks, taip sakant, "persiimti" su Robert Kennedžiu pirminiuose balsavimuose Indianoje, Oregone ir Kalifornijoje.

Maždaug tas pats atsitiko ir su respublikonų kandidatu Richardu M. Nixonu. Po Rockefellerio pasitraukimo iš rungtynių arenos jis rimto konkurento Wisconsine neturėjo. Tiesa, ten kandidatavo buvęs Minnesotos gubernatorius Harold Stassenas. Tačiau Stassenas dabar laikomas savo rūšies pajuokos objektu: jis visą laiką į vieną ar į kitą postą kandidatuoja ir, kaipo taisyklė, vis pralaimi.

Vadinasi, ir Nixonas Wisconsino pirminiuose balsavimuose kaip ir neturėjo oponento. Surinko jis apie 80 nuošimčių už respublikonus paduotų balsų. Kiti balsai teko Reaganui (10 nuošimčių), Stassenui (6 nuošimčiai) ir Rockefelleriui (2 nuošimčiai).

Kalbant apie Wisconsino balsavimus, pravartu vieną būdingą faktą atžymėti: būtent, kad McCarthy gavo daugiau balsų, negu Nixonas. Tai iš dalies gal rodo gyventojų sentimentą ryšium su Vietnamo karu. McCarthy yra taikos kandidatas ir griežtas Vietnamo karo priešas, o Nixono nusistatymas Vietnamo klausimu — nei šioks, nei toks. Kampaniją pradėdamas jis buvo gana karingas, bet susipažinęs su gyventojų nuotaikomis, jis "suminkštėjo" ir karingumas pas jį laipsniškai pradėjo mažėti.

Užrašai ir išrašai

1.

Jau buvo rašyta, kad Vilniuje, beplanuojant pertvarkyti Lukiškių (dabar Lenino) aikštę, ketinama nugriauti Šv. Jokūbo bažnyčia. "Lit. ir Mene" pasirodė dail. V. Drėmos str. ginantis, be kitų vertingų pastatų, "XVIII amžiaus lietuviškos architektūros žiedą — Šv. Šv. Jokūbo (ir Pilypo) bažnyčią". Ir kartu įspėjama nejudinti kitapus Neries esančios Šv. Rapolo bažnyčios. V. Drėma rašo:

"Mes vaizduojamės esą "tikrojo" meninio skonio atstovai; vien todėl, kad gyvename XX amžiaus antroje pusėje, iš aukšto žvelgiame į praeities palikimą, nuolat ieškome, ko čia savo protėvius pamokyti, kur čia juos pataisyti... Tik, deja, nesame tikri, kad sekantieji taisytojai netaisys mūsų pačių, gal net labiau pagrįstai, negu kad mes kartais tai darome.

Kai kuriuos "pataisymus", padarytus prieš 10 - 20 metų, dabar tenka vėl "atitaisyti" (Mokslininkų namai prie Lenino aikštės, Muziejaus gatvės užstatymas ir pan.)

Į "Lit. ir Meno" diskusiją įsiterpė ir pats (čirvų tūzas) Justas Vincas Paleckis. Jo žiniomis, Šv. Šv. Jokūbo ir Pilypo bažnyčia jau prieš 10 - 20 metų buvo kai kurių architektų pramatyta nugriauti. Toliau Paleckis rašo:

Įdomus vieno architekto, senamiesčio specialisto, paskaičiavimai. Jo nuomone, šiandien Vilniaus senamiestis arčiau avarinės padėties, negu buvo prieš 15 - 20 metų. Taip, taip, nežiūrint nemažų rekonstrukcijų ir sutvirtinimų... Dauguma senamiesčio pastatų sulaukė tokio kritiško amžiaus, kai kiekvienas dešimtmetis gali pribaigti namą. Taigi didelis dėmesys turės nukrypti ir šia linkme. Beje, senamiestyje keli vertingi pastatai prieš kurį laiką kabėjo tiesiog ant plauko; nedaug kas iš jų jau buvo likę, bet suremontuoti dar buvo įmanoma. Pasukta lengvesniu keliu — nugriauti..."

Toliau dar gražiau:

"... Tolimesnėj ateity, kai kažką reikės daryti su Muziejaus gatvės kvartalu ar geležinkelio stotimi, kai vienas po kito nyks skurdoki pokario architektūros paminklai — gal vieną kitą tos architektūros pavyzdį reikėtų palikti. Nuošaliau, kuklesnėje vietoje, bet palikti. Kaip prisiminimą ir priminimą.

Taigi, griauti ar negriauti? Žinoma, griauti tai, ko negalima negriauti. Pagaliau neužmirškime, kad artimiausiais metais keli platūs transporto arterijų peiliai neišvengiami įvairiomis kryptimis perrėš miestą, paliesdami net senamiestį. Tada jau neišvengsim griovimų".

2.

Vargas sostinės seniems pastatams, vargas ir kalnams! Štai kovo 2 d. "Literatūroj ir Mene" R. Batūra - Kultūros ministerijos mokslinės metodinės kultūros paminklų apsaugos tarybos pirmininkas rašo:

Spaudoje ("Švyturys", "Tiesa") buvo pastebėta, kad virš Vilniaus dominuojančiam Pilkajam kalnui, esančiam kitoje Vilnios pusėje, priešais pilį, trūksta akcento. Čia galėtų iškilti architektūrinis - skulptūrinis kūrinys, savotiškas miesto simbolis. Buvo siūloma panaudoti J. Mikėno "Pirmųjų kregždžių" arba Vilniaus legendų motyvus. Keliama mintis kalnų parko teritorijoje įrengti skulptūros ekspoziciją, o taip pats sporto aikštynus, kavines, atrakcionų parką ir kt.

Šia proga būtina pažymėti, kad Pilkasis kalnas ir gretimos kalvos, Dainų slėnis yra ne šiaip sau gamtos kampelis, bet vienas vertingiausių mūsų archeologijos, kultūros paminklų, kad šios kalvos bene geriausiai iš Vilniaus vietovių mena tragišką ir heroišką mūsų istorijos epochą — karą su kryžiuočių ordinu, nes XIV a. pabaigoje čia vyko atkaklios kovos, žuvo daug Vilniaus gyventojų.

Šios kalvos siejasi su Vilniaus Kreivosios pilies problema. Ilgą laiką istoriografijoje nebuvo aiški šios trečiosios Vilniaus pilies vieta. Po archeologinių kasinėjimų (1933, 1939, 1956 metais) paaiškėjo, jog Vilnios ir Neries santakoje esanti kalnų grupė ir jų šlaitai XIII - XIV a. buvo gausiai apgyventi, todėl kilo mintis, kad Kreivoji pilis stovėjo aukščiausiame, — Pilkajame — kalne. Tačiau Pilkasis kalnas netyrinėtas iki šiol.

Kas blogo? O gi —

Kalnų teritorija ilgai stovėjusi apleista, buvo aptvarkyta, įruošiant vietą dainų šventėms. O po kurio laiko ją vėl užmiršome. Tik praeitą vasarą čia ėmė kurtis aviamodelistai. Kalvos paliktos be priežiūros. Jų teritorijoje važinėja automašinos, laipiojama kur pakliūve stačiais griūvančiais šlaitais. Kreivąjį kalną gali ištikti Rambyno ar Bekešo likimas. Būtina skubiai sutvirtinti slenkančius šlaitus, apsaugoti visą plotą nuo bet kokių darbų, kurie judina žemę."

3.

Kas bus — kas nebus, bet biznis jau aiškus "Komjaunimo Tiesa" praneša:

"Vienu iš egzotiškiausių senojo Vilniaus kampelių taps kavinė "Medžiotojų menė", kurios projektą sukūrė mokslinių - restauracinių gamybinių dirbtuvių architektas R. Jaloveckas. Kavinė įsikurs Antokolskio gatvėje esančiame gyvenamajame XV — XVI amžiaus pirklio name, išsaugojusiame ryškius gotikinės architektūros bruožus."

Aiman, nei pridėti nei atimti...

J. Cicėnas

UNIVERSAL SAVINGS

moka 5 1/4 % už certifikatuose laikomas santaupas,

o už investavimo sąskaitose laikomus pinigus moka 4 3/4 %

Visos santaupos iki $15,000 yra apdraustos JAV vyriausybės agentūroje

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608
Phone HAymarket 1-3070

JONAS MAŽIUKAS

KELIAS Į TREMTĮ

32

Latvius vistik verta pagirti už jų solidarumą savo tautiečių tarpe ir verzlumą. Jeigu kur latvis įsibrauna į geresnę vietą, stengiasi ten įtraukti ir savo tautiečius. Mes, lietuviai, tuo pasigirti negalime. Jei kuris patenkame į kurią geresnę įstaigą, tai tylime, nesistengiame į laisvą vietą piršti savo žmogų — geriau leidžiame kitataučiui užimti.

Kad tai tiesa, liudija mūsų pačių stovykla. Štai juk pakankamai turi savo stovykloje inteligentinių pajėgų mokančių angliškai ir vokiškai, tačiau pas Dillingene esantį lietuvių ir ukrainiečių DP stovyklų Field Supervisor Krokert sekretorę dirba latvė ir dar mūsų stovykloje atskirame namelyje turi butuką, kai patys sausakimšai sugrūsti. Latvių stovykla yra Lauingene, tai kodėl mes tokie geri, kodėl nepasiūlome jai dirbti pas savuosius?

Na, dar dėl to darbo būtų galima tylėti, bet ji kartu su Krokertu mums žalą daro. Iš Augsburgo IRO Area 5 visada gerybes mūsų stovyklai siunčia tiesiogiai, bet Krokertas perima į savo sandėlį, o paskui jo sekretorė latvė su savo raštelių persiunčia mūsų stovyklai. Ir kas svarbiausia: iš mūsų stovyklai skirtų dirbantiesiems amerikoniškų cigarečių normos, kiekvieną kartą jiedu pasilieka sau virš 80 pokelių. Tuo būdu nukenčia mūsų stovyklos 16 dirbančiųjų kiekvieną savaitę arba nuskriaudžiami kiti dirbantieji.

Kartą pritrūkęs kantrybės, telefonu paklausiau Krokerto sandėlyje dirbusią buhalterę mūsų stovyklos gyventoją L. Bakūnienę, ar galiu pas ją užeiti ir patikrinti kaikuriuos mūsų stovyklą liečiančius dokumentus. Ji pažadėjo parodyti. Ten nuėjęs ir sužinojau šią ir daugiau suktybių.

Mūsų komitetas pasiskundė Area 5 direktorei, kuri pavedė savo pavaduotojai padaryti kvotą. Krokertas kelis kartus grąsino, kad jis įrodysiąs, jog visi jo veiksmai teisingi ir aš už reikalo iškėlimą nukentėsiu, bet po savaitės iš Dillingeno Krokertas dingo, kažkur išnyko ir latvė.

Pradedama glaudinti DP stovyklos. Gautas iš Kassel - Oberzwehren Mattenberg DP stovyklos raštas prašant priimti dalį stovyklos gyventojų iš jų, nes ten stovykla likviduojama. Sutikta 100 jų priimti..

Balandžio 23 d. gavau iš Mattenberg DP gimnaz. derekt. J. Košio laišką, kuriuo dėkoja už tarpininkavimą priimti ir jį su šeima į mūsų stovyklą, kartu klausdamas, ar galės jo žmona gauti vietą dantų gydymo kabinetui ir uošviui inž. prof. Prapuoleniui atskirą kambarį, kaip ligoniui. Ši problema beveik neišsprendžiama.

Balandžio 29 d., ketvirtadienį, iš Dillingeno stovyklos išvyko motorys, kurios buvo užsirašiusios vykti į Kanadą tarnaitėmis, į pereinamą stovyklą Münchene, Funk-Kaserne. Kada jas iš ten išveš — nežinia.

Kaikam pavyko išvykti į Ameriką. Juntama, jog gali greit prasidėti emigracija į ten ir neturintiems afidevitų.

NENORI BŪTI VOKIETIJOJ

Iš išvykusių į Angliją DP gautos tokios žinios: "Kai veržėmės į Angliją, tai verbavimo patalpos buvo apgultos, jei pro duris nepatekdavome, veržėmės pro langus. Dabar juokingai atrodo tas entuziazmas. Dabar jis atrodo jeigu nesudegusios, tai apsvilusiais sparneliais peteliškės jausmas..

Kas ką berašytų ar bekalbėtų, o dypi raunasi iš Vokietijos žemės ir vyksta ieškoti svetingesnių žmonių. Jau spauda skelbia, kad kovo 13 d. prancūzų laivu iš Marselio uosto išplaukė 146 amerikiečių zonos DP į Australiją, giminių ar draugų ten gyvenančių rūpesčiu. Amberge esanti Venecuelos imigracijos misija suteikė 242 asmenims vizas išvažiuoti į Venecuelą. Ir mūsų stovykloje Resettlement (įkūrdinimo) skyrius vos spėja anketas pildyti.

Jau gauti laiškai, kuriuose aprašomi įspūdžiai iš Venecuelos. Parašyta:

— Vos atvažiavus tenka sutikti pirmaisiais transportais atvykusių ir čia apsigyvenusių lietuvių. Jie mus pradeda "šviesti". Jie pasakoja, kad žmonės, turį specialybę, gali čia labai gerai įsitaisyti ir gauna iki 40 bolivarų dienai, bet neturint specialybės ir ne taip jau blogai. Paprastas darbininkas gauna dienai 10 — 15 bol. Gi maistas viengungiui išeina 5 bol. dienai. Neteko girdėti nė vieno, kuris gailėtųsi palikęs Europą...

(Mūsų Kelias Nr. 6 (118).

Iki gegužės mėn. pabaigos į Venecuelą perskrisdinta 365 asmenys.

Nors Dillingeno stovyklos žinia neliečia, tačiau kaip įdomų įvykį verta prisiminti.

ATVAŽIAVO GENEROLAS JURKIN

Nei iš šio nei iš to birželio 1 d. įvirto į Schwaebische Gmuend mieste esančių lietuvių DP stovyklą MP automobilis, iš kurio išlipo karininkas ir kareivis ties stovyklos administracijos pastato durimis, užėmė vietą ir į vidų nieko neįleido. Pasklido gandas, kad į stovyklą atvyksta kažkoks generolas.

Po ilgo delsimo pro stovyklos vartus įvažiavo virtinė automobilių. Pirmose ir paskutinėse mašinose važiavo MP, o viduryje — sovietų. Už stovyklos vartų su radijo siųstuvais sustojo penkios MP mašinos eventualiai ryšiui palaikyti.

Mašinom sustojus, iš sovietų mašinos išlipo išsipuošęs blizgučiais, už kuriuos 1917 - 1940 metais Sovietų Sąjungoje buvo šaudomi žmonės, SSSR generolas Jurkin, o po jo šeši įvairių laipsnių politrukai. Generolas užsirūkė papirosą, susikišo į kelnių kišenes rankas, apsižvalgė ir šypsodamasis žengė toliau.

Generolas Jurkin užsimanė pats aplankyti tremtinius butuose ir su jais pasikalbėti, bet USA pulkininkas pareiškė, kad dėl jo generolas galįs eiti, bet jis neturįs tiek ginkluotos apsaugos jį lydėti, tad negalįs garantuoti ir apsaugoti nuo galimo "apšventinimo". Generolas pagalvojęs atsisakė nuo šio sumanymo, sakydamas, jog jis ir taip su kiekvienu pasikalbėsiąs.

Nedelsiant buvo paskelbta stovyklos gyventojams, kad visi, kurie nori grįžti į tėvynę, gali eiti į stovyklos svetainę pasikalbėti su repatriacijos komisija. Visa vilkstinė pajudėjo svetainės link. Sovietai ėjo viduryje susikišę į kelnių kišenes rankas, ištysusiais veidais, o iš visų pusių apsupę lydėjo paruoštais šauti automatiniais ginklais ginkluoti MP kareiviai. Vaizdas buvo toks, kad vyksta ne svečiai, bet varomi didžiausi pasaulio nusikaltėliai. Užpakalyje šios vilkstinės, su didžiausiu smalsumu, sekė būrys vaikų.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti HU 8-3222

Telef.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 2—5, 7—9 val. Penkt. 2—5 ir šeštad. 10—2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREE
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9—11 val. ryto ir nuo 4—8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00—2.00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt., nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7 - 2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2—5 po pietų, ketvirtad. nuo 6—8 vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rez. telef.: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2—8 val. vak. Penktadienį 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8 - 1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tėvynės Atgarsius perskaičius

Daugelis Čikagos lietuvių tėvų turi kuo pasidžiaugti

— Ei, Jonai, kada bus sekantys šokiai?

— Palik mane ramybėj! Skaitau gerą knygą.

Linas Raslavičius

Viena tokių gerų knygų, kurią perskaitai visokius šokius pamiršęs, yra Čikagos Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos mokinių žurnalėlis "Tėvynės Atgarsiai", kurių 1967—1968 metų rugsėjo-vasario mėnesio Nr. 1 (46) jau išplatintas ir sekantis antrasis numeris Nr. 2 (47) jau laukiamas.

Žurnaliukas didoko formato, gausiai iliustruotas vaizdeliais iš mokyklos veiklos ir mokinių bei studentų saviveiklos, kaip tai scena iš "Maro" vaidinimo (viršelyje) ir vaizdai Kultūros Kongreso ir pamokų klasėse.

Kur šviesaus jaunimo pasirinkimas didelis, ten ir parinktųjų skaičiai nemaži. Vien žurnalėlio redakciją sudaro bene 11 narių, administraciją 4; toliau seka kalbos prižiūrėtojas (1) ir bent 6 fotografai. Kadangi leidimas kaštuoja pinigų (šis numeris kaštavęs $170), suprantama, kad kasos atsakomybė atitenka vaikų tėvams, dėlto Tėvynės Atgarsių leidimą vykdo ČALMo Tėvų Komitetas. Koks tėvas ar motina nenorėtų prisidėti tokiam jaunųjų lietuviukų-lietuvaičių atžalynui, kuriam aktingai priklauso jų pačių sūnelis ar dukrelė, o kai kurių ir abudu ar visi trys vaikai!

Tik pacituokim, kiek ir ką veikia kiekvienas-kiekviena "Tėvynės Atgarsių" redakcijos narys ar narė: Vytautas Merkys su Rolandu Grybausku redaguoja skyrių "Kalbėkim atvirai"; Rasa Totoraitytė skyrių "Įvykiai ir mes"; Audronė Pavilčiutė — "Trumpai"; Rūta Nainytė ir Nijolė Vainaitė — "Iš pasuolės"; Marija Eivaitė — "Alma Mater"; Živilė Bilaišytė ir Vytas Narutis — "Lietuvišką knygą perskaičius" ir vyriausia redaktorė Jūratė Jasaitytė — "Pažinkime".

Takto stoka būtų čia pat nesužymėti ir lygia dalimi laikraštėliui naudingą darbą dirbančiųjų administracijos narių, kurie yra Andrius Markulis, Gintaras Plačas, Linas Raslavičius ir Vytautas Beleška, ir kalbos prižiūrėtoja mok. Elena Songinienė.

Su ilgesniais, trumpesniais ir visiškai trumpais, bet drūtais gabalėliais šiame numeryje dalyvauja, be jau minėtų redakcijos sąstate, dar šie jauni asmenys: Danutė Siliūnaitė, Augusta Šaulytė, Marija Jakubaitė, Ramutė Plioplytė, Laima Valančaitė, Audronė Povilčiūtė, Arilda Vailokaitytė, Romas Rupinskas, Gaida Visockytė, Audrius Plioplys, Danutė Bruškytė, Vytautas Miknaitis, Z. B., Algirdas Jasaitis, Eva ir Virginija Sabaliūnaitė.

Laukiamajame antrajame (2) Tėvynės Atgarsių numeryje bus tokie dalykai: 1. Susipažinimas su Putinu; 2. Pedagoginio Lituanistikos Instituto pastatyto "Prometėjo" aprašymas; 3. Vasario 16-tos minėjimo aprašymas; 4. Šokių šventės žinios; 5. Baigiančiųjų Čikagos Aukštesniąją Lituanistikos mokyklą atsisveikinimas, ir 6. Baigiančiųjų Pedagoginį Lituanistikos Institutą testamentas jauniesiems.

J. Pr.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4 - 2123
Rezid. telef.: GIbson 8 - 6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195

Tel. Ofiso: 847 - 5800; rez. PR 6-4256
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
$288
DIDELĖ SPALVOTA TV
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos pragramos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO $500 IKI $1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer VI 7-1515

CLEVELAND, OHIO

Juzė Krištolaitytė vėl pasirodė

Juzė Krištolaitytė, savininkė ypatingai gražaus balso, pasirodė paskutiniu laiku net du kartu Clevelande: Lietuvos penkiasdešimties metų Nepriklausomybės minėjime ji išpildė su kitais solistais ir Čiurlionio Ansamblių Šimkaus kantatą ir padainavo dvi puikias dainas: Jakubėno "Gėlės iš šieno" ir "Dalios" ariją iš Balio Dvariono lietuviškos operos "Dalia". Jei "Gėlės iš šieno" praskambėjo žavia mergaitės romantika, tai "Dalios" arijoj buvo daug dramatinio ilgesio.

Clevelando Budžių vakare Juzė Krištolaitytė davė grynai lietuviškų dainų programą, padainuodama šešias lietuviškas dainas ir vieną ariją.

"Vai gražu" Kačanausko. "Nemargi sakaliėliai" Tallat-Kelpšos. "Serbenta" Vytauto Marijošiaus. "Mėlyni varpeliai" Jakubėno. "Vosilkėliai" Kuprevičiaus. "Lakštingalos" daina iš op. "Paukščių karnavalas" ir Vanagaičio "Dūdelė", kuri praskambėjo ypatingu žaismingumu.

Solistė Juzė Krištolaitytė patiekdama tiek lietuviškų dainų, pasirodė esanti giliai subrendusi ir įdomi tą dieną interpretatorė. Kiekvieną lietuvišką kompozitorių ji interpretavo individualia ir spalvinga muzikine interpretacija. Tam reikia nemažo muzikinio patyrimo.

Abejais atvejais solistė publikos buvo labai šiltai sutikta.

B. L.

Jeigu nori sužinoti naujausias ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

Susirinkimų ir parengimų

PRANEŠIMAI

— **Raudonos rožės susirinkimas** įvyks balandžio 5 d., Cicero Liberty svetainėje. Vyrai, būkite vyrais ir lankykite susirinkimus. ...**K. P. D.**

— **Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubo** eilinis susirinkimas įvyksta ketvirtadienį, balandžio 4 d., Vengeliauskienės salėje, 4500 So. Talman Ave. 8 val. vakaro. Narės prašomos atsilankyti, nes bus daug svarbių reikalų aptarti.

E. McNamee, nut. rašt.

— **Upytės Draugiško Klubo** susirinkimas įvyks balandžio 5 d., penktadienio vakare 7:30 val. Vengeliauskienės salėje, 4500 So. Talman Ave. Yra daug svarbių reikalų svarstyti. Taipgi yra rengiamas šokis balandžio 21 d., sekmadienį. Valdyba kviečia visus narius gausiai dalyvauti ir atsivesti naujų narių. Po susirinkimo bus vaišės. **Anna Condux, koresp.**

ROCKFORD, ILL.

Buvo skanūs pusryčiai

ALB Rockfordo skyrius Lietuvių klubo patalpose suruošė pusryčius. Dalyvavo apie 160 žmonių. Visi su pasigardžiavimu valgė ir kitiems pasakė, kad buvo skanu. Keptos bulvės, lašinukai, kiaušiniai ir kiti skanumynai.

Pasirodė, kad bendruomeninkai ir virtuvėje moka dirbti. Vyrai dirbo su baltoms prijuostėms, o jų žmonos ir dukrelės svečiams patarnavo prie stalų. Savo mandagiu ir gražiu patarnavimu, mūsų jaunos lietuvaitės visus žavėjo. Į paruošimo darbus įsijungė ir broliai Šernai. Jonas sudarė didelį būrį mažų dėlių. Bilietai buvo pardavinėti iš anksto, tai daug atvyko ir svetimtaučių.

Į pusryčius iš Chicagos buvo atvykęs ir dailininkas Petrikonis su žmonele. Jis atsivežė 26 savo kūrinius ir išstatė klubo didžiojoje salėje. Pusryčių dalyviai turėjo progos jo darbais pasigėrėti. Šis tylusis dailininkas pas mus ligi šiam laikui buvo mažai žinomas, bet šitas jo pasirodymas rockfordiečių atmintyje pasiliks ilgam. Pardavė 8 savo kūrinius. **Žvalgas**

KAZIMIERAS AUGUSTINĖ
gyv. 3249 So. Union Ave.

Mirė 1968 m. balandžio 3 d., sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio mieste.

Amerikoj išgyveno 55 metus.

Paliko nuliūdę: duktė Elzbieta Hynes, 2 sūnūs: Edward, marti Dolores, Kazimieras, marti Doris ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių dr-jai.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 12 val. po pietų J. F. Rudmino koplyčioje, 3319 So. Lituanica Ave.

Šeštadienį, balandžio 6 d. 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines

Visi a. a. Kazimiero Augustinę giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

duktė, sūnūs ir ankūkai.

Laidotuvių Direktorius Jurgis F. Rudminas. Telefonas: YA 7-1138.

PROF. MED. DR.
VINCUI KANAUKAI
mirus,
reiškia nuoširdžią užuojautą
žmonai, šeimai ir artimiesiems

M. S. Mackevičiai
V. V. Rėkliai

A. A.

ALFRED NORVILAS
gyveno 4454 South Karlov Avenue

Staigiai mirė 1968 m. balandžio 1 d., 3:45 val. po pietų, sulaukęs 54 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill.

Palikė nuliūdę: žmona Anne gim. Balzaraitė, duktė Anne Marie, sūnus Michael, brolis Walter, brolienė Katherine ir jų šeima, sesuo Jean Kay su vyru Albert ir šeima, teta Sophie Gerčius su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Brighton Parko Vyrų Klubui.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 South Western Avenue.

Šeštadienį, balandžio 6 dieną 8:45 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Panelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Alfredo Norvilo giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

žmona, duktė, sūnus, brolis ir sesuo su šeimomis.

Laidotuvių Direktoriai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

A. A.

JUOZAPAS MERECK-Mereckis
gyv. 6843 South Maplewood Avenue

Mirė 1968 m. balandžio 2 d., 6 val. ryto, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr. Amerikoje išgyveno 58 metus.

Paliko nuliūdę: 3 broliai: Aleksandras, brolienė Stefanija su šeima, Jonas. Kazimieras su šeima ir pusseserė Anelė Katauskaitė. Lietuvoje liko 2 broliai su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių D-jai.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 South Western Avenue.

Penktadienį, balandžio 5 d. 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Panelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Juozapo Mereckio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Broliai su šeimomis, pusseserė ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

VINCAS PAČKAUSKAS

Vincas Pačkanskas šiomis dienomis minėjo savo 88 metų sukaktį. Minėjimas buvo kuklus, kaip ir visas jo gyvenimas. Atšventęs didžiausią savo šventę ir padėjęs į šalį sunkoką naštą, jis ramiai pradėjo žingsniuoti į 89 metus.

Dabartiniu metu Vincas Pačkauskas su savo šeima gyvena Northsidėje, savame mūro name. Anksčiau jis aktyviai dalyvavo visuomeniniame lietuvių judėjime, bet paskutiniu metu jis rečiau kur pasirodo. Jis dar nueina į Humboldt Parko Lietuvių Politikos Klubą, kur pasiginčija su klubo nariais ir įvairiais kasdieninio gyvenimo klausimais. Vasaros metu atvažiuoja į Naujienų piknikus, kur susitinka senus savo pažįstamus ir pasikalba įvairiais praeities klausimais. Jeigu Chicagos šiaurėje dar suruošiamas koks piknikas, tai ir ten nuvažiuoja pasikalbėti su piknikautojais ir pasvajoti apie ateities planus.

Savo laiku Vincas Pačkauskas buvo labai veiklus žmogus. Jis priklausė kelioms lietuviškoms organizacijoms, buvo įvairių valdybų ir komisijų narys, buvo išrenkamas į kuopos valdybą ir paskirtas į apskričio vadovybę. Jis priklausė siuvėjų unijai, buvo renkamas į vadovybę ir dalyvavo bendruose posėdžiuose su kitaip kalbančių sekcijų nariais. Visą laiką jam rūpėjo Lietuvos reikalai. Šimtmečio pradžioje jis rinko aukas kovai prieš caro valdžią, pagelbėdavo nukentėjusiems. Siuntė pinigus ir padėjo steigti biznius nepriklausomoje Lietuvoje. O kai raudonoji armija ir vėl įsiveržė į Lietuvą, tai Vincas Pačkauskas rėmė Amerikos Lietuvių Tarybos darbą ir padėjo tremtin patekusiems mūsų tautiečiams. Jis padėjo organizuoti ekonomines lietuvių bendroves. Ilgus metus jis buvo Universal Savings bendrovės direktorius.

Šiandien metų našta ir įvairios ligos jau slegia Vincą Pačkauską. Jis neprigirdi, sunkiau skaityti, negali taip mikliai vaikščioti, kaip anksčiau vaikščiodavo. Jis kasdien tebeskaito Naujienas ir seka tarptautinius įvykius. Labai atidžiai seka Lietuvos gyvenimą. Pyksta, jei tingus ar neapdairus laiškanešys kurią dieną jam neatneša Naujienų. Telefonu išbara administraciją. Mano, kad ne Chicagos paštas kaltas, bet laikraščio siuntėjai. Kai jam išaiškinama, kad laikraštis laiku atspausdinamas ir išvežamas, tai tada jis telefonuoja į paštą ir reikalauja pristatyti laikraštį. Jie pasižadėjo laikraštį pristatyti, jiems už tai mokama, tai savo pareigą jie ir privalo atlikti. Kartais tas telefonavimas padeda, bet tik kartais...

Vincas Pačkauskas 1880 metų kovo 10 diena gimė rusų caro pavergtoje Lietuvoje, tuometiniame Vilkaviškio apskr., Kybartų valsčiuje, Karpikų kaime. Karpikai priklausė prie Virbalio parapijos, esančios visai netoli Kybartų.

Karpikuose Pačkauskai turėjo 80 margų ūkį. Žemė toje vietoje yra derli, visoki javai ten auga. Pačkauskai turėjo 5 vaikus: 2 berniukus ir 3 mergaites. Vincas turėjo brolį Petrą, 6 metais vyresnį. Vincas išvažiavo Amerikon, o Petras pasiliko Karpikuose. Antros rusų okupacijos metu Patras Pačkauskas išbėgo į Vokietiją. Jis tikėjosi pasiekti Ameriką, bet jam nepavyko. Sulaukęs 80 metų amžiaus, jis mirė Vokietijoje.

Vincas turėjo seseris Petronelę, Antaniną ir Matildą. Visos jau yra išmirusios. Iš viso, visa Pačkauskų giminė, taip gražiai augusi Karpikuose, jau yra išmirusi. Vienas Vincas, kaip tas stiprus lietuviškas ąžuolas, dar laikosi, seka kasdieninį gyvenimą, džiaugiasi kiekviena gražia diena ir jaunesniems aiškina, kas reikia daryti, kad būtų lengviau gyventi.

Karpikai stovėjo visai prie tuometinės rusų - vokiečių sienos. Iš Karpikų laukų matėsi siena, pasieniu vaikščiojantieji rusų kareiviai. Ar Karpikai dar šiandien tebestovi — sunku pasakyti. Greičiausiai, kad rusai atėmė iš Pačkauskų ainių žemę ir padarė valstybinius ūkius. Minėtas žemes gal dar tebedirba lietuviai, bet užaugintus javus išsiveža rusai.

(Bus daugiau)

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Juodosios jėgos kunigas aiškina savąją programą

Protestonų ir katalikų kunigų, Bahai-ulla draugovės ir žydų kongregacijos Beth Shalom suorganizuotose Chicagoje "open housing" konferencijose penktąjį sekmadienį kalbėjo negrų baptistų kunigas Jesse Jackson, kuris pats yra veiklus "juodosios jėgos" sąjūdyje ir stengėsi baltiesiems išaiškinti, kas yra ta negrų juodoji jėga.

"Juodoji jėga" savo geriausiaja puse nėra baltųjų žmonių naikinimas, o yra jėgų paskirstymas šioje šalyje taip, kad ir negrai jos kiek gautų," aiškino kun. Jackson, kurs vadovauja organizacijai "Breadbasket" ("Duonos krepšis"), įsteigtai tikslu negrams parūpinti daugiau darbų. "Mes tikime, kad užtenkamai yra šalies, užtenkamai pinigų ir užtenkamai žemės mums visiems. Tačiau, kaip kad dabar yra, daugumas pinigų išplaukia iš ghettų (negrų gyvenamųjų miesto dalių), bet nedaug juose tepasilieka."

"Penkis dešimt penki (55) nuošimčiai Chicagos viešųjų mokyklų mokinių yra negrai. Jei 55 nuošimčiai tų mokykloms skiriamų pinigų būtų išleidžiama ghettų mokykloms, tuomet busavimas (mokinių autobusais vežiojimas) vyktų priešinga kryptimi (tai yra iš priemiesčių mokyklų vežtų į miesto mokyklas).

"Visa, kas galima padaryti", kun. Jackson kalbėjo audiencijai, "tai pagelbėti reikia paskirstyti jėgą... Arba jūs įsijungsite į tą judėjimą, arba ši nacija išsiskirs rasiniais poliusais".

$25,000 atlyginimo už padegiko nurodymą

Carson Pirie Scott firmos savininkas paskyrė $25,000 atlyginimo tam, kas nurodys kaltininką, praeitą penktadienį padegusį jo krautuvę State gatvėj, Chicagos centre. Padegta buvo dar Montgomery Ward, Wieboldt ir Goldblatt krautuvės, bet gaisrai spėta užgesinti be didesnių nuostolių. Pirie 10 aukštų krautuvei nuostolių padaryta už $20,000,000.

Įtartas padegikas apie 16 metų amžiaus juodukas, bemažko buvo pagautos Goldblatt krautuvėj, kur jį krautuvės detektyvai sekiojo per pusantros valandos iš aukšto į aukštą ir detektyvė moteris Marie Muriel buvo bepagaunanti, bet jis ištrūkęs įsimaišė į minią ir dingo. Jam pabėgus tuojau gaisras buvo pastebėtas..

TRUMPAI

— *Josephine Kriščiūnienė*, praleidusi žiemos atostogas Floridoje, praeitą sekmadienį sugrįžo į Beverly Shores, Ind. Floridoje gerai pailsėjo ir nudegė saule. Ji buvo apsistojusi pas Kaulakius, turėjo progos aplankyti didesnes lietuvių kolonijas ir pasikalbėti su senais pažįstamais.

ŠIMKUS REAL ESTATE
Visokių nuosavybių pardavimas, Notary Public, vertimai ir expert
INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVE.
Tel. CL 4-7450

Dr. Vl. Šimaitis
INCOME TAX SERVICE
jau 16 metų lietuviams apskaičiuoja pajamų mokesčius.
2737 West 43rd St. CL 4-2390

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULACIJOS PROBLEMAS
Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department or Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5-1864
DIDEDLIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITĖS į mūsų vienintėlę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ELECTRONICS
TRANS / CIRCUITS INC.
(A subsidiary of Transitron Electronics Corp.)
• HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR •
◆ DRILLING MACHINE OPERATORS
(Will train in all facets)
◆ MACHINE OPERATORS
(To operate Drills, Routing Machines, Screening Machines)
◆ PLATING LINE TRAINEES
(To learn Chemical Plating, Cleaning and Etching)
◆ PLATERS — Experienced Men
◆ CHEMICAL TECHNICIANS
(To perform analysis of plating baths and special chemical processes)
◆ TRAINEES
(For all phases of Printed Circuit Work)
Apply or rush resume in confidence to:
TRANS / CIRCUITS INC.
3509 CARLYN SPRING RD. BAILEY'S CROSSROADS, Va.
(near Falls Church, Va.)
An equal opportunity employer

GENERAL MECHANICS OR MACHINISTS
Must be under 45 years of age. Steady work. Plenty of overtime. Paid vacation and holidays. Hospitalization. Retirement plan.
ILLINOIS MEAT CO.
3939 South Wallace Street Chicago, Ill.
Phone 268-4000
An equal opportunity employer.

STATIONARY ENGINEER
(With City of Chicago Engineering license)
Paid vacation and holidays. Hospitalization.
Retirement plan. Above average salary.
ILLINOIS MEAT CO.
3939 South Wallace Street Chicago, Ill.
Phone 268-4000
An equal opportunity employer.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

WAITRESSES
FULL AND PART TIME
DAYS AND NIGHTS
• Top Salary
• Paid Vacations
• Excellent Gratuities
ROUND THE CLOCK
SNACK TIME
1002 WARREN
Downers Grove

SECRETARY
Near Southwest Side Chemical Co. requires Secretary. Good typing essential. Attractive Salary. Insurance. other benefits.
CALL
733-1919 EXT. 15

ASSISTANT BOOKKEEPER
Accounts payable — Billing — Payroll — Lite Typing. Hospitalization. Paid vacation. Apply
THOMAS MOULDING FLOOR CO.
2519 West Peterson
728-8400

CLERK - TYPISTS
National Medical association has position immediately available for individual with IBM typing skills and varied clerical duties. Near North location, modern air-conditioned office. Excellent starting salary and company benefits.
944-2713 Miss Borys

COOK'S HELPER
CLUB
FOR BUSINESS PEOPLE
Salary Open.
Call: DI 2-6040
For appointment

WANTED FULL TIME
Young aggressive girl for general office. Figure aptitude desirable, light typing. Phone for appointment.
927-6622, MISS BARTH

ŠEIMININKĖ. Gyventi kaime. Privatus kambarys. Yra 2 vaikai 5—7 metų amžiaus. 5 darbo dienos savaitėje. Pastoviai. Atlyginimas susitarus. Maloni aplinka tinkamam asmeniui. Klausti Mr. Mrs. HEGNER tel. (815) 943-4921 savaitgaliais ar WH 3-3630 kit. dienomis.

SWITCHMEN
Immediate Openings
For men interested in a Railroad career on the job training, in the classification of railroad Freight cars. This position offers excellent starting salary $31.00 per day. Fringe benefits, which include company pension, vacation pay, hospitalization, life insurance.
Apply
Elgin, Joliet & Eastern Railway Co.
NORTH BUCHAMAN ST.
GARY, INDIANA
An equal opportunity employer

SHIPPING AND RECEIVING
High volume plumbing shop in Des Plaines needs an allert, reliable man for fixture and material handling. Good future. No layoffs. Overtime. Generous benefits including profit sharing. Must read, write and speak English.
Call MR. HARY
824-3108

INSPECTOR
Small parts. Assembly inspector. Must read prints, micrometers, gauges and calipers. Apply in person.
TECHNICAL COMPONENT CO.
6633 West 99th St.
Chicago Ridge.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS BUTAS 2 aukšte 6 kambarių, šviesus. Nuomininkas pats apsišildo, $50 mėnesiui. Teirautis 919 WEST 34 Place. Telef. FR 6-6322

IŠNUOMOJAMAS 5 kamb. butas, 2 miegamųjų atskirame name, Midway Airport apyl. Tel. 585-4039.

APARTMENT TO SHARE
Pleasant apartment on the North Side, private sleeping, anly $70. per month. Good trans. North Side area.
728-9109

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI.
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

AMERICAN TRAVEL SERVICE
Walter Rask, prezidentas
9727 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787
Šią vasarą ruošiame tris 21 dienos ekskursijas į Europą. Viena išskris iš Chicagos geg. 27, antra liepos 15, o trečioji rugp. 22. Su šiom ekskursijom galima skristi 14 dienų į Lietuvą. Kas rengiasi važiuoti, būtinai turi tuojau užsiregistruoti mūsų įstaigoje.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNČIAMI SIUNTINIAI
į Lietuvą ir kitus kraštus.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS
GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENĖ

NUOSTABŪS NAMAI
5½ KAMB. RANCH. Oro vėsinimas. Karpetai. Platus lotas. Prie parko. $26,700.
GRAŽI REZIDENCIJA. 2 aukštų mūras. 6 kambariai, 1½ vonios. Mūro garažas. Arti ofiso. $27,000.
5 KAMBARIŲ, 3 miegamųjų 8 metų modernus mūras prie pat parko. 35 pėdų lotas, garažas. $23,500.
$3.000 PAJAMŲ. 2 aukštų mūras. Nauji, švarūs 2 butai, biznis, garažas. $21,000.
10 BUTŲ PUIKUS MŪRAS Marquette Parke. $13,000 nuomos. Tai namas su pinigais, kurio ilgai laukėte.
LOTAS PLATUS. Zoning 2—3 butai. Marquette Parke. Kaina $12,000.
NAMAS KAIP PILIS. Tvirtas mūras, modernus. Virš 45 pėdų lotas. 3 auto garažas. $28,000.
6 KAMB. MODERNUS "BUNGALOW". 1½ vonios. Naujas pečius, virtuvė, porčius, karpetai, garažas. $23,000.
2 BUTAI po 6 kamb. Geležinė mūro statyba. Naujas šildymas. Gražios vonios. Prie parko. $28,000.
NULIUDUSĮ NAŠLĖ parduos gražų 3 aukštų mūrą. 2 butai, biznis ir garažas Marquette Parke. $28,000.
ATVYKITE — VISI LAUKIAMI
Valdis Real Estate
2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PRospect 8-5454

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS
Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminai. Dažymas iš lauko pusės.
A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60609.
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA TAVERNA
su namu, Roselande prie biznio gatvės. Gali gaminti maistą. Antrame aukšte 6 kamb. butas ir apačioj virtuvė ir kambarys, garažas, visi įrengimai. Savininkė nori apleisti miestą. Turite pamatyti, kad galėtumėt įvertinti.
10813 So. MICHIGAN AVE.
Tel. CO 4-9645
Agentai prašomi nesikreipti.